

FÖRHINDRA OSERIÖSA OCH KRIMINELLA AKTÖRER I VÅRD OCH OMSORG

Oseriösa och kriminella aktörer inom vården och omsorgen är ett växande problem

- Att hindra oseriösa aktörer är viktigt för patienter och brukares säkerhet, och för att undvika att offentliga medel hamnar i orätta händer.
- Inom socialtjänsten ser IVO aktörer som saknar förutsättningar eller kompetens att följa gällande regelverk och aktörer med koppling till organiserad brottslighet.
- IVO arbetar med att förbättra tillståndsprövningen och tillsynen genom att stärka samarbetet mellan myndigheter för att förhindra välfärdsbrott.
- Flera myndigheter involverade, bl.a. Polisen, EBM, Försäkringskassan

Vad har IVO sett 2023?

Iakttagelser och slutsatser om vårdens och omsorgens brister för verksamhetsåret 2023

Oseriösa och kriminella aktörer inom vården och omsorgen är ett växande problem

- Brottsuppläggen systematiska och avancerade, i vissa fall systemöverskridande, enligt flera myndigheter
- Allt vanligare med nystartade föreningar och företag som används för att angripa systemen
- Oseriösa/kriminella aktörer har stor kunskap om luckor i lagstiftning och glapp mellan myndigheter
- Möjliggör nya avancerade brottsupplägg som ständigt förändras och som försvårar tillståndsprövning och tillsyn

Vad har IVO sett 2023?

lakttagelser och slutsatser om vårdens och omsorgens brister för verksamhetsåret 2023

Lägesbild och trender

- IVO avslår tillståndsansökningar
 - 4 av 10 inom HVB och stödboende (2023)
 - 6 av 10 inom personlig assistans och hemtjänst (2023)
- IVO återkallar tillstånd och förbjuder verksamheter

Vad har IVO sett 2023?

lakttagelser och slutsatser om vårdens och omsorgens brister för verksamhetsåret 2023

Grunder för avslag och återkallelser - exempel

- Ägare och ledning saknar insikt i hur verksamhet ska bedrivas
- Assistansersättning gått till privat konsumtion
- Bulvanupplägg
- Allvarlig ekonomisk misskötsamhet, t.ex. ägare fällda för skattebrott, förskingring
- Skenanställningar och falska intyg
- Fara för liv och hälsa

IVO har bett om och fått uppdrag om förstärkt tillsyn mot välfärdsbrottslighet

Ett uppdrag inom sjukvård och tandvård och ett inom omsorgen. I omsorgsuppdraget ska IVO:

- Utveckla myndighetens **förmåga och metoder** att identifiera och genom tillsyn agera mot aktörer som är oseriösa och/eller kriminella
- **Fokus på ägar- och ledningsprövningen** inom tillsyn och tillståndsprövning
- Beskriva hur IVO kan **utveckla åtgärder samt vidta åtgärder som bidrar till kommunernas arbete mot välfärdsbrottslighet**, t.ex. utökat informationsutbyte gm tillgängliggörande av uppgifter i omsorgsregistret

IVO har fått förstärkt uppdrag specifikt för HVB-verksamheter

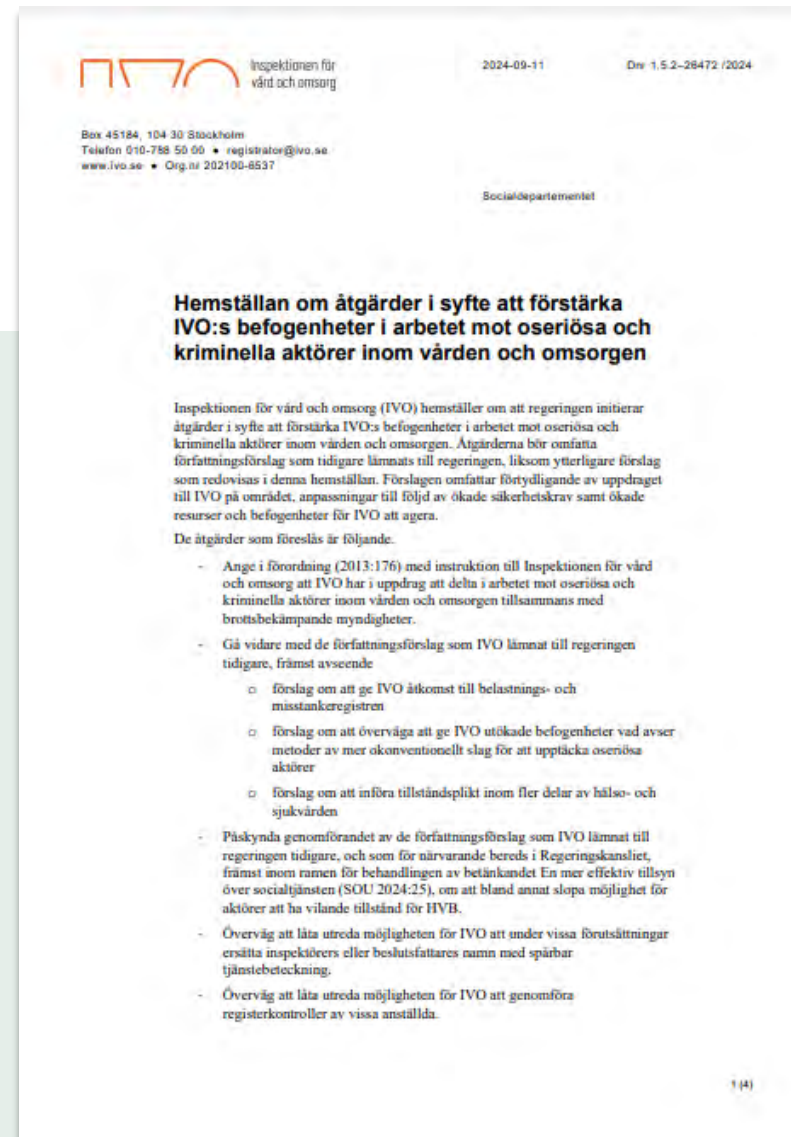
Särskilt uppdrag om granskning av HVB:

- Ivo ska vidta åtgärder inom ramen för befintligt uppdrag och befintliga verktyg för att förstärka denna tillsyn.
- I uppdraget ingår också att redovisa hur myndighetens ägar- och ledningsprövning kan utökas och genomföras regelbundet. Uppdraget omfattar också att genomföra sådan tillsyn under 2025.
- I uppdraget ingår vidare att i samverkan med Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten vidta åtgärder för en stärkt tillsyn av stödboenden och HVB-hem för barn och unga samt lämna förslag på hur samarbetet kan förstärkas ytterligare.

IVO har utöver det hemställt om förstärkta befogenheter

- IVO rustar internt för att på ett bättre sätt kunna komma åt oseriösa aktörer.
- Den negativa utvecklingen går snabbt. Omfattningen av de kriminella aktörerna är större än vad som kunnat identifieras tidigare.
- Hemställer om flera olika verktyg, som att kunna använda okonventionella metoder, och att redan lämnade författningsförslag hanteras skyndsamt.
- Med ökad träffsäkerhet kommer även frågor om personalens trygghet och ökade risker för möjliggörare i fokus.

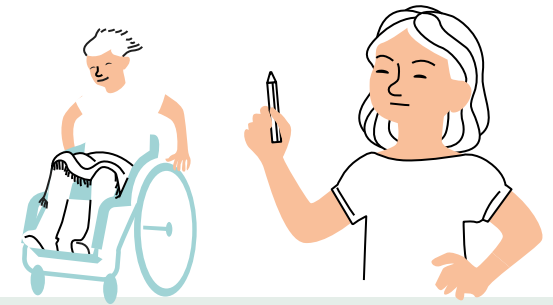
Regeringsuppdragen pågår under flera år med olika fokus

Närmast i tiden, utöver fokus på ökad träffsäkerhet vad gäller tillsyn av oseriösa aktörer, kommer en tillsynsinsats om kommunernas uppföljning av placeringar med barn och unga.

Snart kommer frågor till alla kommuner!

Nytt material till barn och unga

Information till barn och unga:

ivo.se/barnochunga

Affischer, med mera:

<https://www.ivo.se/aktuellt/publikationer/informationsmaterial/>

Barn och ungdomslinjen:

Tel. 020 -120 06 06 vardagar 8-17

Mer material kommer!